

Kristianstads
kommun

www.kristianstad.se

Tillsynsplan för Alkoholtillsynen 2020

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	3
2	Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål för alkoholtillsynen.....	4
3	Ansvarsfördelning inom tillsynsområdet	4
3.1	Behörig central myndighet	4
3.2	Behörig myndighet för tillsynen	4
3.3	Ansvarsfördelning inom den behöriga myndigheten	5
4	Samordning.....	5
4.1	Samordning mellan myndigheter	5
4.2	Samordning inom miljö- och hälsoskyddsavdelningen	6
5	Befogenheter och resurser för tillsynen	6
5.1	Miljö- och hälsoskyddsnämndens befogenheter	6
5.2	Personal	7
5.3	Finansiering av tillsynen	7
5.4	Kompetenskrav och utbildning	7
6	Organisation och utförande av tillsynen.....	7
6.1	Registrering av tillsynsobjekt	7
6.2	Tillsyn av serveringsställen	8
6.3	Olika former av tillsyn av serveringsställen	8
6.3.1	Yttre tillsyn	8
6.3.2	Inre tillsyn	10
6.3.3	Förebyggande tillsyn	10
6.4	Tillsyn av folköl	11
6.5	Rapportering av tillsynsresultat	11
6.6	Öppenhet i tillsynen	11
7	Sanktioner – åtgärder vid bristande efterlevnad	11
8	Uppföljning och utvärdering av tillsynen	12
8.1	Uppföljning	12
8.2	Revisioner	12
9	Bilaga 1 – Tillsynsplan 2020	13
9.1	Yttre tillsyn	13
9.2	Inre tillsyn	13

1 Sammanfattning

Denna tillsynsplan är miljö- och hälsoskyddsnämndens beskrivning av hur nämnden som myndighet uppfyller de krav som ställs på tillsyn av bestämmelserna enligt alkohollagen (2010:1622). Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Kristianstads kommun är den myndighet som kontrollerar att alkohollagen följs. Nämnden ansvarar för att effektiv och ändamålsenlig tillsyn genomförs på de verksamheter som kommunen är ansvarig för.

Arbetsuppgifter är att genomföra

- Handläggning av stadigvarande eller tillfälligt tillstånd
 - Yttre tillsyn
 - Inre tillsyn
- Förebyggande tillsyn, information och utbildning
 - Tillsyn av folköl
 - Utredning av klagomål.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för tillsynen av (nov 2019):

110 serveringsställen med stadigvarande tillstånd till allmänheten

13 serveringsställen med stadigvarande tillstånd till slutet sällskap

2 tillverkningsställen med särskilt tillstånd för provsmakning

54 försäljningsställen, (detaljhandel/servering), folköl (klass II)

Arbetet genomförs av 2 handläggare totalt 2 årsarbetskrafter samt 0,5 årsarbetskrafter för verksamhetsstödande aktiviteter. Tillsynen är både skatte- och avgiftsfinansierad.

Varje år fastställs en plan för vilken tillsyn som avdelningen och dess handläggare ska genomföra. Syftet med tillsynsplanen är att arbetet ska vara effektivt och ändamålsenligt. Planen fungerar också som arbetsfördelning/instruktion för handläggarna. I planen bestäms bland annat:

- vilka serveringsställen som ska besökas det aktuella året
 - vilka mål som finns för tillsynen
 - vilka tillgängliga resurser som finns.

2 Miljö- och hälsoskydds nämndens mål för alkoholtillsynen

Tabell 1. Miljö- och hälsoskydds nämndens mål för alkoholtillsynen utifrån nämndens styrkort

	Mål	Indikatorer	Indikatorvärden
Medborgare	Smart, professionell och rättssäker verksamhet	Rätt i 90 % av överprövade ärenden	Grönt: > 90 % Gult: 80-90 % Rött: < 80 %
		Brister som noterats i tillsynen följs upp tills de är åtgärdade	Grönt = Följs vid 3 stickprov Gult= Följs vid 2 stickprov Rött= Följs vid 0-1 stickprov
	Öppen enkel kommunikation och hög servicenivå	Högre grad av kompletta inkomna ärenden jämfört med 2019	Grönt: > 2019 Gult: = 2019 Rött: < 2019
		NKI > 70	Grönt: > 70 Gult: 62-69 Rött: < 62
Ekonomi	Optimerad resursanvändning	Införa och följa upp tidredovisning	Grönt: Infört och följs upp Gult: Infört men följs ej upp Rött: Ej infört

3 Ansvarsfördelning inom tillsynsområdet

3.1 Behörig central myndighet

Folkhälsomyndigheten har tillsyn över efterlevnaden av alkohollagen (9kap. 1 §, alkohollagen 2010:1622).

3.2 Behörig myndighet för tillsynen

Länsstyrelsen utövar tillsyn inom länet. Länsstyrelsen skall biträda kommunerna med råd i deras verksamhet.

Den omedelbara tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om servering av starköl, vin, sprit och andra jästa alkoholdrycker, utövas av kommunen och

polismyndigheten. Kommunen och polismyndigheten utövar också tillsyn över servering av och detaljhandel med folköl (9kap. 2 §, alkohollagen 2010:1622).

I Kristianstads kommun ansvarar miljö- och hälsoskyddsnämnden för alkoholtillsynen.

3.3 Ansvarsfördelning inom den behöriga myndigheten

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen på miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för tillsynen över att bestämmelserna om servering av starköl, vin, sprit och andra jästa alkoholdrycker följs. Vidare utövar också miljö- och hälsoskyddsavdelningen tillsyn över servering av och detaljhandel med folköl. Hur beslut och uppgifter delegeras beskrivs i delegationsordningen.

4 Samordning

4.1 Samordning mellan myndigheter

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen genomför följande aktiviteter för samordning med främst andra kommuner:

- I Skåne Nordost finns ett forum för samverkan mellan kommunerna Kristianstad, Hässleholm, Bromölla, Tomelilla, Hörby och Höör samt länsstyrelsen. Kommunerna och länsstyrelsen träffas två gånger per år för att diskutera aktuella frågor inom handläggning och tillsyn.
- Miljö- och hälsoskyddsavdelningen genomför samordnad tillsyn med Polisen, Räddningstjänsten, Skatteverket och Länsstyrelsen.

4.2 Samordning inom miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Inom miljö- och hälsoskyddsavdelningen sker en samordning genom att:

- En tillsynsplan tas fram.
- Enhetschefen har huvudansvaret för att samordna alkoholtillsynen.
- Enhetschefen kallar till interna möten där aktuella frågor diskuteras. Protokoll förs vid dessa möten.
- Alkoholhandläggarna tar fram skriftliga rutiner i samråd med enhetschefen.
- Avstämningsmöten hålls 2 gånger per år där enhetschefen stämmer av hur enheten, ligger till i förhållande till nämndens antagna tillsynsplan. Detta rapporteras till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

5 Befogenheter och resurser för tillsynen

5.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens befogenheter

Miljö- och hälsoskyddsnämndens befogenheter inom alkoholområdet regleras i Alkohollagen (2010:1622).

Enligt 9 kap. 13 och 15 § i Alkohollagen har tillsynsmyndigheten rätt att:

- få upplysningar och varuprov som behövs
- ta del av handlingar som rör verksamheten
- få tillträde till driftställe med tillhörande lokaler.

För åtgärder vid bristande efterlevnad, sanktioner, se avsnitt 7.

5.2 Personal

För alkoholtillsynen finns följande personal till förfogande för 2020:

Alkoholhandläggare	2 årsarbetskrafter
Verksamhetsstöd (chef, administrativt stöd)	0,50 årsarbetskrafter
Vid längre frånvaro (till exempel vid föräldraledighet eller långvarig sjukdom) anställs vikarier.	

5.3 Finansiering av tillsynen

Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn av verksamheter som serverar alkohol finansieras med avgifter och skatter. Stöd för att ta ut avgifter finns i 8 kap 10§ Alkohollagen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tar ut en avgift för prövning av ansökan, anmälan samt tillsyn.

Taxan för prövning och tillsyn finns i «Taxor för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet».

5.4 Kompetenskrav och utbildning

Kompetensutveckling sker löpande genom deltagande i kurser.

Kunskapsutbyte sker också vid deltagande i konferensen som Kommunala alkoholhandläggares förening, som anordnats en gång per år för Sveriges alkoholhandläggare.

6 Organisation och utförande av tillsynen

6.1 Registrering av tillsynsobjekt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för tillsynen av (nov 2019):

110 serveringsställen med stadigvarande tillstånd till allmänheten

13 serveringsställen med stadigvarande tillstånd till slutet sällskap

2 tillverkningsställen med särskilt tillstånd för provsmakning

54 försäljningsställen, (detaljhandel/servering), folköl (klass II)

Verksamheterna finns i Kristianstads kommun registrerade i miljö- och hälsoskyddsavdelningens verksamhetssystem AlkT och Castor. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen uppdaterar sitt register efter

- varje utförd intern- och externtillsyn
- att ha mottagit nya anmälningar för registrering av folkölsförsäljning eller ansökningar om nya serveringstillstånd
- att avdelningen fått information från företagare på annat sätt

6.2 Tillsyn av serveringsställen

Målsättningen för tillsynsarbetet är att etablera ett gott samarbete mellan tillståndshavare och kommunen. Bådas intressen bör sammanfalla i att man vill ha en god ordning på serveringsställena, att underåriga inte kommer åt alkoholdrycker samt att alkohollagens bestämmelser följs. Kommunen ska ge tillståndshavare vägledning i hur man kan uppnå detta. Tillståndshavare ska med förtroende kunna vända sig till kommunens alkoholhandläggare med frågor om alkoholserving.

6.3 Olika former av tillsyn av serveringsställen

6.3.1 Yttre tillsyn

Värdering av riskfaktorer

Den yttre tillsynen är ett lämpligt tillfälle för en dialog med verksamheten, där verksamheten ges möjlighet till diskussion och att man kan ställa frågor. Vidare kan handläggaren informera verksamheten om aktuella frågor allt för att verksamhetsutövaren enklare ska kunna uppfylla lagstiftningens krav.

Den yttre alkoholtillsynen ska vara riskbaserad, genomföras regelbundet och så ofta som det är lämpligt för att kontrollera hur verksamheten bedrivs, med avseende på ordning och nykterhet samt att serveringen inte sker till underårig och/eller märkbart påverkade personer.

Det finns olika riskfaktorer som kan öka risken för att alkohollagens krav inte uppfylls. I planeringen av tillsynen hos en verksamhet, värderas riskfaktorer som förknippas med den aktuella verksamheten. Dessa riskfaktorer är:

- Åldersgrupp verksamheten riktar sig till
- Hur länge verksamheten har öppet
- Omsättningen av alkohol på serveringsstället

Verksamheterna placeras i den riskgrupp där flest riskfaktorer uppfylls i den aktuella verksamheten. Ovanstående värdering leder till att en verksamhet placeras i en av fyra nedanstående grupper:

Tabell 2. Riskvärdering av serveringsställen

Riskgrupp	Riskfaktorer			
1 - mycket låg risk	dagverksamhet	vuxna gäster	låg omsättning alkohol	ej centralt läge
2 - låg risk	dag- och kväll	yngre/blandade gäster	större omsättning alkohol	centralt
3 - mellan risk	kväll/natt	blandade gäster	större omsättning alkohol	centralt
4 - hög risk	kväll/natt	unga gäster	hög omsättning av alkohol	centralt

De olika grupperna motsvarar intervall för tillsynsbesök.

Tabell 3. Tillsynsintervall för olika riskgrupper

Riskgrupp	Tillsynsintervall
1	Besök vart 3:e år
2	vertannat
3	varje år
4	3 gånger per år

Erfarenhet från tillsynsbesök

Förutom riskvärdering av en verksamhet enligt ovan, bedöms även vid tillsynsbesöken hur väl verksamheten uppfyller kraven i alkohollagen. Den här erfarenheten kan leda till att verksamheten antingen höjs eller sänks i grupp. Kriterierna för erfarenhetsklassning är enligt tabellen nedan.

Tabell 4. Bedömningsgrund för erfarenhet från tillsynsbesöken

Bedömningsgrund	
Inga eller ett fåtal mindre brister som åtgärdas direkt, t.ex. • minskat matutbud, alkohol fria alternativ finns inte på stället, saknas info om matutbud Verksamheter som vid tidigare tillsynsbesök visat på bristande efterlevnad av alkohollagen och därmed fått ett ökat tillsynsintervall, som vid kommande besök inte har några brister eller endast ett fåtal brister som åtgärdas direkt. Kommer att sänks till gruppen under deras nuvarande riskgrupp. Man kan som lägst sänkas till sin ursprungsgrupp enligt riskvärderingen. Sänkning kan bara ske ett steg per år.	Verksamheten ligger kvar i sin nuvarande riskgrupp
• Ett fåtal brister som återkommer vid upprepade tillfällen.• Bristerna är ej åtgärdade vid uppföljande besök Vid brister i högsta riskklassen ökas antalet besök.	Verksamheten besöks enligt besöksintervallet för den riskgruppen som är ett steg ovanför dess nuvarande riskgrupp. Höjning kan endast ske ett steg per år.

6.3.2 Inre tillsyn

Inre tillsyn avser kontroll av att förutsättningarna för tillståndet fortfarande föreligger. Det sker genom kontroll av uppgifter från olika myndigheter, främst i frågor av ekonomisk art men även rapporter angående tillståndshavarensandel och utförda restauranginspektioner från andra myndigheter.

6.3.3 Förebyggande tillsyn

Förebyggande tillsyn sker genom utbildningen "Ansvarsfull alkoholservice" som erbjuds till krögare och restaurangpersonal en gång om året. Vidare sker även besök vid nyansökan som en del i förebyggande tillsynen.

6.4 Tillsyn av folköl

Tillsynen ska i första hand inriktas på att kontrollera om rätt till detaljhandel med eller servering av folköl föreligger. Vidare sker tillsyn av att folköl inte utlämnas till den som är under 18 år eller till den som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.

Kommunen ska också kontrollera att information om åldersgränsen lämnas på tydligt sätt till kunderna och att personalen har god kännedom om hur reglerna ska följas. Försäljningsstället ska upprätta ett egentillsynsprogram vilket granskas i samband med tillsynsbesöket.

6.5 Rapportering av tillsynsresultat

Resultatet från all tillsyn dokumenteras i en tillsynsrapport eller ett beslut. Resultatet rapporteras efter varje utfört tillsynsbesök till verksamheten i fråga.

Resultatet från tillsynen rapporteras varje år till länsstyrelsen i form av en länsrapport. Vidare skickas även nämndens tillsynsplan till länsstyrelsen.

6.6 Öppenhet i tillsynen

I Sverige regleras öppenheten i kontrollen framförallt av Tryckfrihetsförordningen (1949:105) och Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Lagstiftningen ställer krav på att alla myndigheter är skyldiga att föra register över de allmänna handlingar som finns hos myndigheten. Miljö- och hälsoskyddsnämnden registrerar dessa handlingar i AlkT och OL2.

Till varje nämndsammanträde upprättas en lista över de delegationsbeslut som avdelningen har fattat sedan föregående sammanträde. Listan redovisas som ett särskilt ärende för nämnden.

7 Sanktioner – åtgärder vid bristande efterlevnad

Om miljö- och hälsoskyddsavdelningen hittar brister i efterlevnaden av lagstiftningen hos verksamhetsutövare följs dessa upp. Uppföljning sker genom lämplig åtgärd och tid. Om innehavaren av serveringstillståndet inte uppfyller de krav som gäller för tillståndet eller följer bestämmelserna i alkohollagen, får Miljö- och hälsoskyddsnämndens alkoholutskott beslut om

- erinran
- varning
- eller i allvarigare fall eller upprepade överträdelser, återkallelse.

Inom miljö- och hälsoskyddsnämndens område regleras ansvar och befogenheter genom en delegationsordning. För att tillsyn ska kunna genomföras effektivt har miljö- och hälsoskyddsavdelningen långtgående delegation. Delegationen är individuell.

Nämnden har, utöver egen personal, tillgång till juridisk kompetens genom Kristianstads kommuns jurister.

8 Uppföljning och utvärdering av tillsynen

8.1 Uppföljning

För att miljö- och hälsoskyddsnämnden ska veta att den beslutade tillsynsplanen följs, sker en rapportering till nämnden varje tertiäl.

En enkätundersökning sker varje kvartal hos företag utifrån ett underlag framtaget av Sveriges Kommuner & Landsting. Enkäten vänder sig till företag som haft kontakt med kommunen under året och ska bland annat visa på « nöjdhetsgraden » hos verksamheterna. Detta är ett mått på företagets upplevelse av tillsyns- och prövningens trovärdighet.

8.2 Revisioner

Externa revisioner görs av länsstyrelsen. Interna revisioner görs av kommunens revisorer.

9 Bilaga 1 – Tillsynsplan 2020

9.1 Yttre tillsyn

Tabell 4. Yttre tillsyn 2020

Typ av serveringstillstånd	Antal serveringsställen	Besök under 2020	Kommentar
Stadigvarande till allmänheten	110	40	
Tillfälliga till allmänheten	I första hand sker tillsynsbesök av större evenemang som har fler än 1 dag t.ex. festivaler och idrottsevenemang.		
Folköl (öl klass II)			
Försäljningsställe - detaljhandel eller servering av folköl	54	20	

9.2 Inre tillsyn

På 10 verksamheter kommer inre tillsyn att utföras. Remiss skickas på dessa till Skatteverket, Kronofogden och Polisen.

Kristianstads
kommun

Kristianstads kommun | Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen
www.kristianstad.se | kommun@kristianstad.se